

Spis treści

Mózgi	5
Mózgi.	7
Zdobycie	15
Podróż	24
Urodziny	35
Wyspa	50
 Inne nowele	 63
Diesterweg	65
Cięcie poprzeczne	78
Ogród w Arles	92
Ostatnie Ja	104
Wyprawy Aleksandra za pośrednictwem wzburzeń	113
 Objaśnienia i tropy interpretacyjne	 119
Uwagi o <i>Mózgach</i> Gottfrieda Benn'a	121
Mózgi	132
Inne nowele	141

Cykl prozatorski *Mózgi* znakomitego niemieckiego poety i prozaika Gottfrieda Benn (1886–1956), nazywany „opowieściami o doktorze Rönne”, to pięć tekstów w duchu ekspresjonistycznym, artystycznie zaskakująco nowoczesnych.

W 1914 roku Benn jako lekarz frontowy zaznał brutalności wojny i bestialstwa ludzi. Doświadczenia te doprowadziły go do „nowego humanizmu”, ujawniającego się najpełniej w jego niewielkich prozach. Powołał do życia lekarza Werffa Rönne, którego znamionuje fundamentalny brak zaufania do rzeczywistości i człowieczeństwa. Odrzuca on humanistyczne ideały, wątpi w rozum, nie ufa własnemu „ja”, gdyż – podobnie jak świat – jawi mu się ono jako fragmentaryczne. To wszystko prowadzi bohatera do prób ucieczki w sferę fantazji. Rönne traci więzi z otoczeniem w imię własnego rozwoju: odnowionego człowieka, pragnącego we wrogim, zurbanizowanym świecie wykreować rzeczywistość.

Cykl *Mózgi* uzupełniony został pięcioma innymi nowelami Benn. Tom stanowi całość artystyczno-znaczeniową.